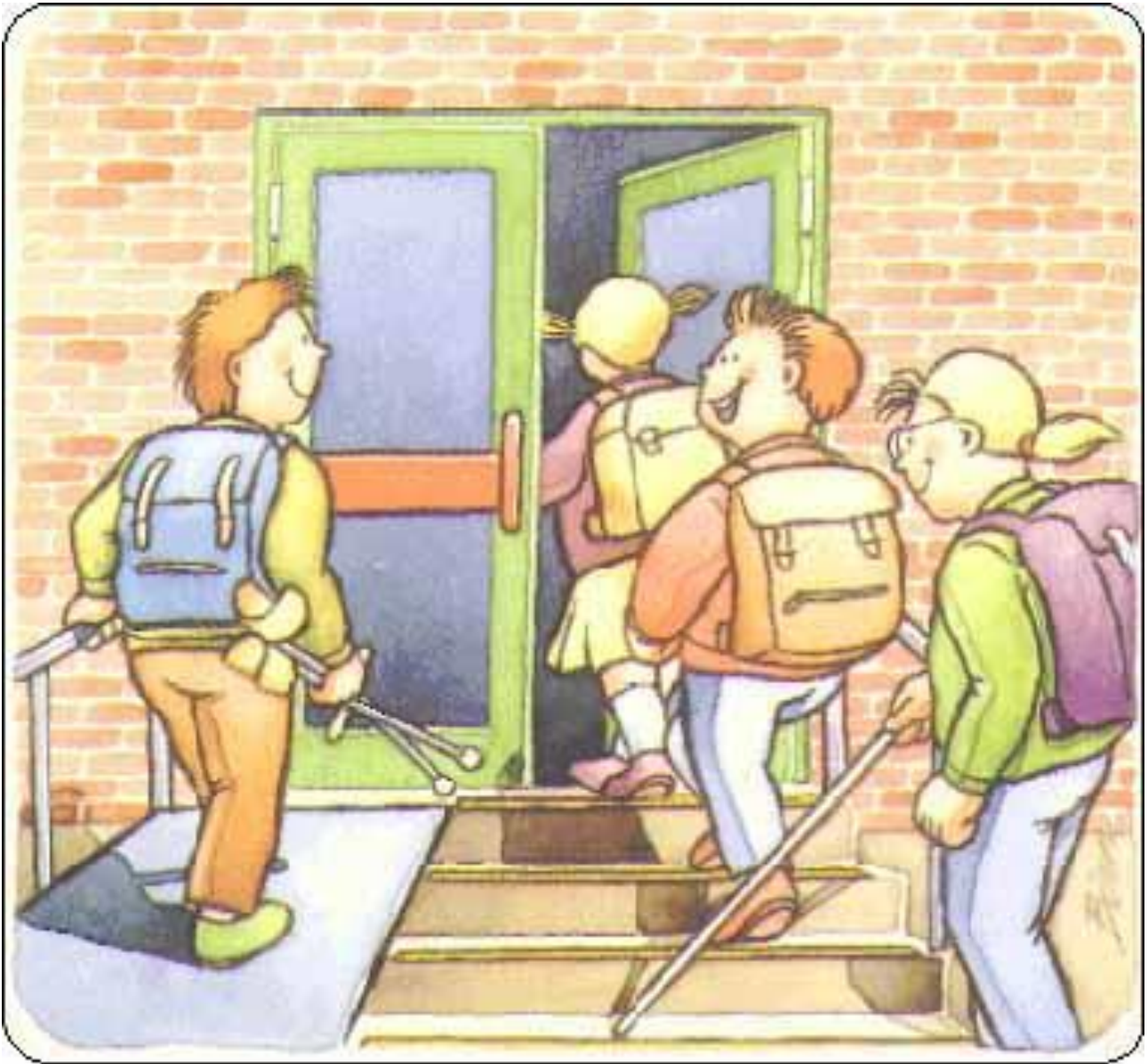


MILJØPERM

8. - 10.klasse



Namsos KFU, 2012

Tema og aktiviteter til Ungdomsskolen, 8. – 10. klasse

I ungdomsskolen opplever man ofte at foreldrenes engasjement er lavere enn i barneskolen. Det er dårligere oppmøte på foreldremøter, og sosiale arrangement med foreldredeltakelse blir færre. Det kan være mange årsaker til dette, men de tre årene på ungdomsskolen er svært viktige i barnas utvikling på mange måter. Først og fremst skal ungdomsskolen gi elevene et godt grunnlag for videregående skole og yrkesvalg senere i livet. Det er også i denne perioden at løsrivningen fra foreldrene starter og de unge skal finne seg selv og utvikle sin egen identitet. Forskning viser at foreldre fortsatt er svært viktig for de unge, selv om man kan få inntrykk av at det bare er venner og jevnaldrende som betyr noe:

1. En undersøkelse i regi av forskningsrådet i 2008 viste at foreldreinvolvering er en av de aller viktigste faktorene for at de unge skal lykkes i skolen. Foreldre som involverer seg i skolen på en positiv måte, oppmuntrer og støtter barna i leksearbeid, setter seg inn i skolens ulike planer, og har en god dialog med skolen betyr mye for barnas læring.
2. Den store landsomfattende ungdomsundersøkelsen (blant 15 – 16 åringer) i regi av folkehelseinstituttet som ble publisert i 2007, viste at nærmere 60 % av de unge ønsket mer tid sammen med foreldrene sine. Mange opplevde at foreldrene var lite til stede i og opptatt av de unges hverdag, og at de hadde det for travelt til å snakke med de unge. En 15 åring skrev at han gledet seg til ferien fordi det var fire timers ventetid på flyplassen (mellomlanding), og da hadde foreldrene alltid så god tid til å prate med han.
3. Forskning viser også at miljø der mange voksne kjenner de unge, snakker med dem og involverer seg i det de unge gjør, har positiv betydning for de unges sosialisering. Ungdom liker f. eks at foreldre og andre voksne er med på idrettsarrangement, skolearrangement osv,

Det er med andre ord mange grunner til at vi foreldre fortsatt bør engasjere oss i skolen og på andre sosiale arenaer der våre ungdommer er. Det er også viktig for oss at vi treffer andre foreldre i tiden barna våre er i ungdomsskolen.

Ungdomstiden er som regel en spennende tid, men på mange måter også vanskelig fordi man fortsatt er umoden samtidig som man ønsker å være voksen og gjøre voksne ting. Denne skiftende prosessen preges av ambivalens, og er spesielt intens i tiden fra 13/14 til 16/17 år. I denne perioden trenger de unge trygge og tydelige voksne som setter grenser samtidig som de slipper gradvis opp og gir den unge mer ansvar i takt med at den unge modnes. Det er ikke alltid så lett for foreldre å vite om man gjør de riktige tingene, setter de rette grensene osv. Mange opplever konflikter med de unge på flere områder, og man gir kanskje etter selv om man egentlig ikke burde gjøre det. Stort sett har alle foreldre de samme utfordringer i denne perioden, og man har mye å hente på å snakke sammen. Å snakke med andre om det man selv er usikker på, diskutere hvilke regler og grenser man bør ha, dele erfaringer om det å ha tenåringer i huset på godt og vondt, kan være en uvurderlig støtte på mange måter.

Vi oppfordrer derfor klassekontakter og foreldre til å benytte ungdomsskoletiden til å lage gode møter mellom foreldre, og mellom foreldre og elever. Nedenfor er det forslag til aktuelle tema man kan ta opp til diskusjon på foreldremøter. Det er også forslag til ulike aktiviteter og sosiale arrangement man kan arrangere for at foreldre og elever kan treffes og bli bedre kjent. Benytt gjerne skolens lokaler!



Tema til foreldremøter

Forslagene til tema er ikke rangert etter alder/klasstrinn. Alle tema kan i utgangspunktet passe på alle klasstrinn. Klassekontaktene kan f. eks sette opp en plan for foreldremøter i samarbeid med kontaktlærer for ett år av gangen der ett eller flere tema settes på dagsorden. Det er flere måter å gjennomføre foreldremøter med tema på. Man kan invitere en innleder/foredragsholder, eller en av skolens ansatte/en av foreldrene kan lede møtet. Man kan diskutere i plenum eller dele inn foreldrene i mindre grupper. Det kan lages skriftlig materiale som deles ut, f. eks en situasjonsbeskrivelse eller noen spørsmål/problemstillinger man skal diskutere. Det finnes også mye materiale på nett som kan brukes, f. eks hos Helsedirektoratet, FUG (Foreldreutvalget for Grunnopplæringen), Forebygging.no osv. Hvis man ønsker å leie inn en foredragsholder, kan det være en ide å samarbeide med andre klasser på trinnet eller skolen, men diskusjon etterpå bør helst foregå i mindre grupper/hver enkelt klasse. Jo mindre grupper, jo lettere er det for alle å delta aktivt. Noen tema kan også egne seg for felles møter med både ungdom og foreldre til stede.

1. Rus.

Signaler fra politiet og myndighetene er klare: rus blant unge er et økende problem. De unge bruker nye rusmidler, gjerne i kombinasjon med alkohol, forbruket eller konsumert av alkohol og andre rusmidler øker og ikke minst ser man flere yngre brukere, faktisk helt nede i 12 – 13 års alder. Vi må videre erkjenne at alle barn/unge i utgangspunktet er i risiko. Ingen vet på forhånd hvem som kommer bort i rus og rusproblem!

Selv om narkotikamisbruk kanskje er det foreldre er mest redd for, bør man først og fremst snakke om alkohol. Alkohol er det rusmidlet ungdom flest kommer i berøring med, og det er i de fleste tilfeller de unges første møtet med rusens verden og inngangsporten til andre rusmidler. Forskning viser at stadiene i bruk av rusmidler starter med alkohol, deretter kommer tobakk, hasj, amfetamin, ecstasy og heroin. Mye tyder på at det er svært viktig å utsette debutalderen for alkohol. Det er en klar sammenheng mellom tidlig debutalder og stort forbruk senere i livet. For eksempel vil en som debuterer med alkohol som 13 åring statistisk forbruke 8,8 liter ren alkohol i året som 19 åring, mens en som debuterer i 16 års alderen vil ha et forbruk på 3,7 liter ren alkohol som 19 åring. Utsettes debuten til 18 år, reduseres forbruket til 1,8 liter. Alkohol kan også medføre betydelig større helseskader hos ungdom som ikke er ferdig utviklet sammenlignet med voksne over 18 år. Det er med andre ord viktig å

utsette alkoholdebuten til 16 – 18 år både med tanke på forbruk og kontakt med andre rusmidler.

Mange debuterer med alkohol i løpet av ungdomsskolen. Gjennomsnittlig debutalder for alkohol synes å være stabil i Norge med omkring 14,5 år for øl og 15 år for vin og brennevin. Vel 10 prosent av 15-åringene drikker alkohol minst en gang i uken, viser spørreundersøkelser i grunnskolen (Folkehelseinstituttet 2011). Ungdom i Nord-Trøndelag ligger på landsgjennomsnittet for øl, og noe lavere for brennevin. Jo yngre debutalder, jo større risiko for skader og uheldige effekter, blant annet på grunn av at hjernen fortsatt er i utvikling og mindre modenhet enn hos 18 åringer. Foreldre bør ha et bevisst forhold til alkohol og hvilke holdninger de ønsker å formidle til sine unge. Det vil nok være ulike meninger og holdninger i foreldregruppa når det gjelder ungdom og alkoholbruk, men utgangspunktet bør være at bruk av alkohol har 18 års aldersgrense i Norge, og salg av alkohol til unge under 18 år er ulovlig.



Her er noen forslag til spørsmål som kan diskuteres på foreldremøte der tema er rus/alkohol:

1. Hvordan snakker vi med ungdommene våre om alkohol og rus?
2. Aldersgrense 18 år. Forholder vi oss til denne grensen?
3. Hvor skaffer ungdom seg rusmidler når de ikke kan kjøpe det selv på lovlig vis? Hva synes vi om at en del foreldre er ”langere”?
4. Hva sier vi/hvordan reagerer vi når ungdommen vår kommer hjem beruset for første gang? Hva er fornuftige reaksjoner i en slik situasjon?
5. Hvilke grenser setter vi for ungdommene våre når det gjelder fest, rusmidler/alkohol?
Se evt. eget opplegg fra Helsedirektoratet hvis dere ønsker å jobbe mer med dette spørsmålet.
6. Hvordan forholder vi oss til andre sine barn, altså klassekameratene til egne barn, hvis vi ser dem i beruset tilstand? Hvordan reagerer vi hvis andre forteller noe om vårt barn i relasjon til rus.
7. Kan vi i foreldregruppa bli enig om ”praktiske ting” som kjøring, henting, klokkeslett når man skal komme hjem osv.?

8. Diskuter: Bør man holde seg unna alkohol selv når man er sammen med barn? Bør foreldre være kjørbare til en hver tid når de unge er ute (eks. kunne hente dem hvis det trengs)?

9. Voksne er rollemodeller for barn og unge. Barn skal vite at alkohol/rusmidler finnes, at voksne drikker alkohol i enkelte sammenhenger osv, men vi bør være bevisst på hva vi formidler, hvilke signaler vi sender.

- Hvordan snakker vi om alkohol når barn er til stede?
- Hvordan bruker vi alkohol når barn/unge er til stede?
- Hvordan kan vi bidra til å skape sunne holdninger (f. eks måtehold) til alkohol/rus hos våre ungdommer?

10. Hva mener vi om bruk av sosiale medier (f. eks facebook) og signaler om fest, alkohol m.m. på sider der både barn og voksne er?

2. Sosiale medier, bruk av nett

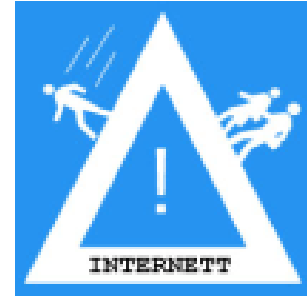
De aller fleste barn fra 13 år og oppover benytter sosiale medier som MSN, Nettby, Facebook og twitter. I tillegg liker de fleste å surfe på nettet, spille dataspill på nett og chatte med kjente og ukjente. Så godt som alle har mobiltelefon. En undersøkelse fra 2010 viser at norske barn i alderen 9 – 16 år bruker internett over to timer hver dag (det er et gjennomsnitt, og betyr at noen er på nett langt mer enn to timer pr. dag). Norske barn ligner stadig mer på amerikanske barn, men ligger fortsatt langt etter. Barn i USA bruker over 10 timer hver dag på elektroniske medier (kilde: Bjørkeng 2011). Det er helt klart at bruk av elektroniske medier, internett og sosiale medier har mange fordeler, men også enkelte bakdeler. Digital mobbing, dataspill på sen kveldstid/natt slik at det går utover søvn, spilleavhengighet, overgrep og digital seksualitet er noe av det foreldre ikke ønsker skal bli problem for sine barn. Som foreldre bør vi være aktive også når det gjelder oppdragelse og bruk av nettet. Det er imidlertid overraskende mange foreldre som ikke har anelse om hva ungene driver med på nett, som ikke kjenner innholdet i spillene barna spiller, eller om barna deres har vært utsatt for mobbing eller andre ubehageligheter på nett eller via mobil. En undersøkelse blant ungdom i Nord-Trøndelag med problem av et eller annet slag på grunn av dataspill/internettspill viste at ingen av ungdommene noen gang hadde fått motforestillinger fra foreldrene i forhold til det de drev med. Foreldrene hadde aldri vist interesse for spillene eller kommentert at innholdet var for voldelig f.eks. Dette står i sterk kontrast til den interessen foreldre vanligvis viser for andre aktiviteter ungene er med på, som f. eks idrett og musikk, der de fleste foreldre står på sidelinjen og følger med.



Digital mobbing øker voldsomt, viser tall fra Senter for omsorgsforskning (2010). Det skyldes blant annet at den som mobber i liten grad blir avslørt (ingen ser det, og den som mobbes holder det ofte skjult for foreldrene fordi

de er redd de mister tilgang til telefon eller internett), samtidig som de ikke ser den de mobber og hvor såret vedkommende blir. Mobberen er i mange tilfeller også anonym, noe som oppleves ekstra ille. Man vet ikke hvem som skriver stygge ting om en, hvem kan man da stole på?

Per Kristian Bjørkeng skriver i boka "Nettkidsa" at foreldre bør ta et mye større ansvar for den digitale oppdragelsen enn det mange gjør i dag. Vi må være mer til stede og følge med på det barna driver med, samtidig som man skal ta hensyn til alles rett til privatliv. Dette er spesielt utfordrende når barna blir større (14 – 16 år). Det er ikke uvanlig at ungdom kan mye mer om data enn foreldrene, og kan skjule hva de driver med. Det er ikke alltid like lett å sette grenser for barnas bruk av digitale medier, mange opplever konflikter rundt dette hjemme. Hvordan kan vi bli mer bevisst i forhold til barns omgang med sosiale medier og internett?



Her er noen forslag til spørsmål som kan diskuteres på foreldremøte der tema er bruk av internett og sosiale medier:

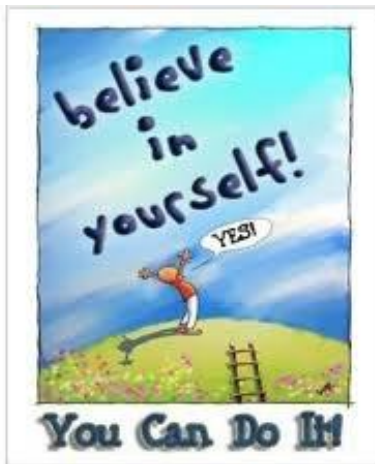
1. I hvilken grad har vi oversikt over
 - hva våre barn gjør på internett?
 - innholdet i de spillene de spiller?
 - om de noen gang har vært utsatt for mobbing via mobil/nett?
2. Hvilke grenser kan vi/bør vi sette for tidsbruk på nett? Hvilke grenser har vi for hva de får lov til å gjøre på nett?
3. Hvordan forholder vi oss til våre barns sider på sosiale medier som Facebook, twitter, instagram?
 - Bør vi gå inn og sjekke hva de skriver/gjør, eller er det barnas private sfære?
 - Hvor lenge kan vi kreve å få innsyn på barnas sider (alder)?
 - Hva innebærer foreldrenes ansvar for kontroll og oppdragelse i barnas omgang med sosiale medier?
4. Mobbing og nettbruk:
 - Gjør de unge seg sårbare i forhold til hva de legger om seg selv (bilder, beskjer, film osv)?
 - Bildebruk, språkbruk m.m., hva sier vi til barna våre om dette?
 - Hvordan kan vi oppdage digital mobbing?
 - Hva bør vi gjøre hvis vi oppdager at ungdommen vår er utsatt for mobbing via nett/mobil?

5. Hva slags forbilder er vi som voksne på sosiale medier som f. eks Facebook?

- Har vi et kritisk/bevisst forhold til hva vi selv skriver og legger ut på nett? Eks. alkohol, fest, kommentarer av andres bilder osv.
- Hvordan kan vi evt. være en motkultur, og si i fra når noen går over grensen?

3. Foreldrerollen

Det er ikke alltid like lett å være foreldre. I dag bombarderes vi med informasjon via media, med velmenende råd og tips om hvordan vi kan bli gode foreldre, hva man bør og ikke bør gjøre i oppdragelse av barn, og vi gjøres oppmerksomme på alle farer og risiko man utsettes for i oppveksten. Samtidig er ungdomstiden er brytningstid der det skjer mye med de unge, både fysisk og psykisk. Hormonene er i fri flyt, og det snille, medgjørelige barnet forandrer seg til en humørsyk og kvisete tenåring som synes foreldre er noe av det teiteste som finnes.



Det er normalt med konflikter mellom unge og foreldre, det er faktisk en helt nødvendig del av utvikling og selvstendigjøring. Unge har fortsatt behov for voksne som er trygge og tydelige, som viser forståelse, kjærlighet og omsorg, men som også setter grenser og tar vare på den unge til de blir modne nok til å ha alt ansvar for eget liv selv. Samtidig skal man gradvis gi mer ansvar til den unge. Det kan være en kunst å gi tenåringene rom samtidig som man er interessert i og involverer seg i deres liv. Mange føler seg utrygge på foreldrerollen, og er kanskje i tvil om man er gode foreldre. Det kan være en trøst at de fleste foreldre med barn i samme alder gjennomgår de samme

utfordringer i hverdagen, og det kan være til stor nytte og støtte å snakke med andre foreldre om foreldrerolle og oppdragelse i forhold til tenåringer.

Her er noen forslag til spørsmål som kan diskuteres på foreldremøte der tema er foreldrerolle og oppdragelse:

1. Hvilken betydning har det for de unge å ha rammer i hverdagen/i hvilken grad bør vi vektlegge slike rammer?

- Måltid, samles rundt matbordet
- Innetider/leggetider
- Lekser
- Arbeid/plikter hjemme
- Språkbruk (kjefting/banning)
- Generell høflighet/folkeskikk
- Annet...

2. Hvilken rolle har vi som foreldre i forhold til barna våre nå:

- Hovedsaklig bestevenn/kompis eller teite foreldre? Noe midt mellom?
- Finnes det situasjoner der vi bør være mer venn enn teit og omvendt?
- Hva vil det si å være en tydelig og trygg voksen?

3. Hvordan kan vi som voksne åpne for gode samtaler, fortrolige samtaler med de unge?

- Diskuter hvordan vi kan ta opp vanskelig tema som:

døden,
sex,
overgrep,
vold,
rusmisbruk,
mobbing,
selvmord.

4. Hvordan takler vi de unges humørsvingninger? Hvordan møter vi ungdom som er sure, trassige, sinte, kjefter m.m.?

5. Hvordan forholder vi oss i situasjoner der det oppstår heftige diskusjoner eller krangler? Vi voksne må ta ansvar når situasjonen låser seg, men hvordan kan vi gjøre det på en konstruktiv og god måte?

6. Hvordan kan vi involvere oss i de unges ”verden” kontra respektere deres ønske/behov for privatliv?

4. Grensesetting

Grensesetting hører for så vidt naturlig med i alle de foregående tema, men kan også settes opp som selvstendig tema på et foreldremøte.

Barn/unge som ikke vil høre etter, som gjør ting mot vår vilje/noe de ikke har lov til/noe som er farlig (æ vil, æ vil itj) osv vekker ofte sterke følelser i oss: Vi føler oss irritert, sint, frustrert, provosert, redd, urolige, bekymret... resignert. Disse følelsene gjør noe med oss, og de påvirker tankene våre og ikke minst måten vår å kommunisere på. Det er dette som ofte gjør grensesetting (og oppdragelse) vanskelig eller utfordrende. Noen ganger fører det til vonde sirkler med krangler og nærmest uløselige konflikter – vi svarer med samme mynt, oppfører oss like barnslig/umodent som de unge, roper, skriker, kjefter, sier dumme ting, eller vi resignerer og gir opp. Uansett; det er først og fremst vi som er voksne som har ansvaret for samspill og kommunikasjon i familien, med våre barn. Det krever mye av oss.



Viktig at vi ikke skylder på håpløse og umulige barn – men går i oss selv og **snakker sammen** eller **spør oss selv hva** vi best kan gjøre for å løse opp i en vanskelig/fastlåst situasjon. Det gjør vi best når vi er rolige (litt avstand til situasjonen) – gjerne ved å snakke med andre. Foreldre snakker generelt alt for lite med andre foreldre om grensesetting – men alle opplever problem/usikkerhet/vansker med dette. Hvorfor er det slik at vi snakker så lite om det vi strever med hver dag, og som er så viktig?

Det viktigste vi som foreldre kan gjøre, er å være bevisst: Både på hvilke grenser vi har/ikke har og hvordan vi kommuniserer. Vi bør være bevisst på hva vi gjør, hvilken hensikt vi har med å sette enkelte grenser, hva som er risiko ved å ikke sette grenser/slippe helt opp osv. Det gjør vi best ved å snakke med andre, diskutere, hva gjør dere...

Hva er grensesetting?

Rammer for atferd, hva som er lov og ikke lov, ytterpunkter for hva vi kan gjøre, si, oppføre oss, ha på oss... Vi trenger alle grenser, det er ikke godt å være grenseløs. Det gjelder også grenser for hva andre kan gjøre mot oss. **Grensesetting er positivt, noe av det viktigste vi gjør som foreldre**

Hensikter med grensesetting:

- * Skape trygghet, forutsigbarhet, rammer. Spesielt viktig for små barn, men også for ungdom og for oss voksne.
- * Barn/ungdom lærer å sette grenser for seg selv senere i livet
- * Igjennom grensesetting viser vi og skaper vi verdier, holdninger og tanker som læres og integreres – og blir utgangspunkt for egne valg senere i livet – blant annet vaner og holdning til kropp og helse
- * Beskytte barna/de unge for det som ikke er bra for dem. De er umodne, og ser ikke konsekvenser av ulike handlinger og valg. Vi vet faktisk best, f.eks i forhold til helse både på kort og lang sikt, og det er vårt ansvar!! Nok søvn, påkledning, ikke for mye spilling, Tv, sunt forhold til mat og godterier, for tidlig møte med alkohol.
- * Grenser er også viktig for utvikling. Ved å møte grenser, få nei osv, lærer man seg å håndtere ubehagelige følelser, møte motstand – og det bygges sakte opp en beredskap til senere i livet når man vil møte motsand. Lærer også å sette pris på noe. Et barn som aldri møter grenser, vil ikke bare savne kontrollen som er nødvendig for å utvikle selvfølelse, men også føle at foreldrene er likeglade med hva de gjør.



Hvis disse hensiktene skal nås, er det viktig at grensene er forståelige, rettferdige, fornuftige... Jo eldre barna blir, jo viktigere er det med dialog rundt grensene – derfor blir kommunikasjon viktig. Som sagt, noen grenser forandrer seg etter hvert som barna vokser til, de blir romsligere med alderen. Noen grenser er absolutte, noen grenser er tøyelige/kan forhandles, nye områder dukker opp med alderen som krever nye grenser. Vi som voksne har også forskjellig syn på grenser. Det kan av og til skape litt ekstra hodebry for oss. Er jeg for

streng? Klassisk: Alle andre får lov, han får lov... barn/unge vil naturlig prøve ut grenser – det er en del av det å vokse opp. Noen er mer utfordrende/utprøvende, andre er enklere å ha med å gjøre.

Her er noen forslag til spørsmål som kan diskuteres på foreldremøte der tema er grensesetting:

1. På hvilke områder mener vi det er viktig å ha grenser når barna er kommet i ungdomsskolen?

Eks. Data/spill/TV.

Gjøre lekser

Være oppe om kvelden/ute om kvelden

Hjelpe til hjemme

Atferd og evt. språkbruk overfor foreldre, søsken, venner

Klær, påkledning

Penger/ukepenger

Godterispising.

Annet...

2. Søvn. Hva er normal leggetid for en 13 – 15 åring? Hvordan er det i helgene? Hvor lenge kan man sove utpå?

3. Kosthold. Hva sier vi til barna om kost? Hvilke grenser setter vi for barnas kosthold nå?

- I hvilken grad er det greit at ungene får kjøpe junk-food i stedet for å spise middag?

- Hva med matpakke på skolen?

- I hvilken grad bør vi kose oss i hverdagen (f.eks etter kamper, trening, skituren), og må vi kose oss med noe søtt?

4. Innetider, når bør en 13 – 15 åring være hjemme om kvelden?

5. Overnatting hos kjæresten, Når er det greit å ligge over hos kjæresten? Hvilke grenser skal/bør vi sette?

6. TV-program, hva er det greit/ikke greit at de ser på TV?

- Eks ulike typer reality show, Paradise hotel...

7. Grenser skal vi ha, men når skal vi begynne å slakke? Hvilke grenser slakker vi først?

8. Hvordan kommuniserer vi på en god måte når det oppstår konflikter i forbindelse med grensesetting?

5. Vold og aggressiv atferd/språkbruk

Vold har etter hvert utviklet seg til å bli et samfunnsproblem, stadig flere utsettes for blind vold, og vi leser stadig om voldtekter og andre voldsepisoder i avisene. Volden har blitt mer grov, og det er ofte ungdom involvert. Det er usikkert hva som er årsaken til dette, men det er et tema som bekymrer mange foreldre. Politiet, blant annet i Namsos, sier at aggressiv språkbruk er noe som har utviklet seg i ungdomsmiljøet, og at bruken av sjikanerende ord og uttrykk er ganske vanlig, også blant venner. Unge i ungdomsskolen er ikke representert i voldsstatistikken i særlig grad, men det er bare snakk om få år før de vil være en del av det ungdomsmiljøet der risikoen for voldsepisoder er høy.



Her er forslag til spørsmål som kan diskuteres på foreldremøte der tema er vold og aggressiv atferd/språkbruk:

1. Hva kan vi som voksne gjøre for å forebygge voldsbruk blant våre ungdommer?
2. Hvordan forholder vi oss til grov språkbruk/banning eller aggressiv språkbruk blant våre ungdommer?
 - Eks. hjemme, overfor foreldre og søsken
 - Hvis vi overhører slik type språkbruk mellom ungdom andre steder
3. På hvilken måte kan vi korrigere aggressiv atferd blant ungdom? (Gjør vi det?)
 - Hjemme
 - På skolen
 - I andre sammenhenger der ungdom møtes
4. Har voldsbruk og aggressiv språkbruk noe med manglende folkeskikk å gjøre?
 - Hva er god folkeskikk?
 - I hvilken grad og på hvilken måte lærer våre barn/ungdom folkeskikk i dag?

Ressurser/personer som evt. kan bidra med innlegg på foreldremøter :

Foreningen mot stoff i Namsos

”Utekontakten” i Namsos kommune

MOT kontaktene på de ulike ungdomsskolene

Politiet

PPT

BUPP (barne- og ungdomspsykiatriisk poliklinikk) ved Sykehuset Namsos

Kompetansesenter rus Midt-Norge, Levanger

Høgskolen i Nord-Trøndelag, avdeling for Lærerutdanning og avdeling for Helsefag

Forebyggingsrådgiver Jan Greiff i Namsos kommune

Forslag til sosiale tilstelninger og arrangement:

Fra barneskolen er vi vant med ulike arrangement der foreldre og barn treffes, alt fra juleavslutninger og juleverksted til besøksgrupper og overnattingsturer. Når barna begynner i ungdomsskolen blir det som regel færre slike felles arrangement. Det er ikke sikkert de samme typer sosiale arrangement som på barneskolen er særlig populært blant ungdomsskoleelevene, blant annet vil de ha juleballet for seg selv. Det at barna er blitt større betyr absolutt ikke at vi skal slutte å ha sosiale tilstelninger, men vi kan gjerne ha andre aktiviteter som passer til aldersgruppen. Mange aktiviteter åpner også for positiv samhandling mellom unge og voksne. Det er positivt å bli kjent med klassekameratene til barna våre og foreldrene deres. Lær gjerne navnene på alle elevene i klassen og fortell hva du selv heter.

Det er lurt å opprette en klassekasse der man betaler inn f. eks kr. 200.- pr. elev pr. år slik at man har litt penger til arrangementene. Det er også lurt å lage en e-postliste slik at man lett når hverandre med informasjon. Klassekontakter og evt. miljøkontakter kan arrangere selv eller dele foreldrene inn i grupper om arrangerer etter tur. Ett arrangement i halvåret er et godt utgangspunkt, og kanskje en sommeravslutning i juni. Her er noen forslag til aktivitetsskvelder:

1. Volleyballkveld. Lån skolens gymsal, og arranger volleyballkamper. Spill gjerne kamper mellom voksne og elever, jentelag mot mødreteag, guttelag mot fedreteag, blandede lag der elever spiller på samme lag som egne foreldre osv. Etter kampene kan man f. eks spise kveldsmat sammen. Skolens kantine kan bestilles på forhånd.

Forslag til kveldsmat:

- Pizza bestilles. Kjøp inn saft
- Brødmåltid. Alle tar med en påleggssort etter liste. Rundstykker/brød og drikke kjøpes inn felles.
- Taco. Alle tar med litt grønnsaker og tilbehør hver etter liste. Kjøttdeig og tortillas m.m. kjøpes inn felles

- Boller og kakao. Hvis noen tar med bolledeig, kan de som ikke har lyst til å spille volleyball bake boller mens kampene pågår.

2. Dansekurs. Lei inn en instruktør som kan lære elever og foreldre noe morsomt, f.eks Hip Hop (kulturskolen), African mooves (instruktør på SPENST), Linedance eller swing (kulturskolen, Leikaringen). Kjempeartig at de voksne tør å dumme seg ut litt. Etter instruksjonen kan man f. eks ha loddsalg til inntekt for klassekassa/klassetur og/eller spise kveldsmat sammen.



3. Action kveld, felles for et trinn: Her kan man ha mange ulike aktiviteter i en rundløype. Eksempler: Bruskassestabling, Håndtrykk, luftgeværskyting, skifte sykkeldekk osv. Klassekontakter bemanner og planlegger postene (8 – 12 stasjoner). Blandede grupper med foreldre og elever. Elevene plasseres i forskjellige grupper etter hvert som de kommer. Gruppene må jobbe sammen i lag, og være innom alle poster. Etterpå kan man samles og spise pizza e.l..

4. Variete aften. Ungdommen står for underholdning, foreldre står for mat. Skolen må involveres for å få i gang underholdning. Man kan bruke kunst – og håndverktimer til å lage en utstilling, musikktimer til å lage syngespill e.l., norsktimer til å skrive gode fortellinger, øve inn dikt osv.

5. Blåtur ute. Litt avhengig av årstid kan man arrangere skileik/aking, grillkveld, orientering, fotballkamp, hyttebygging, båttur e.l. Poenget er at elevene ikke skal vite hvor man skal og hva som skal skje.

6. Hyggekveld med ulike leker og konkurranser. Dele inn i lag, bland gjerne foreldre og elever. En ide er å bruke farger, f.eks la medlemmene på samme lag få fargebånd rundt hodet eller armen så man ser hvem som hører sammen. Man gjennomfører så leker og konkurranser der lagene får poeng etter plassering. Sammenlagt seier gir premie, men enkeltseiere kan evt. også premieres. Det er bare å bruke fantasien når det gjelder leker og konkurranser: ulike typer stafetter, tautrekking, pilkasting, kunnskapsspørsmål, selskapsleker osv. Avslutt kvelden med noe å spise, f. eks kaffe, kaker og påsmurt mat (medbrakt).

7. Quiz kveld. Lag gjerne spørsmål til to runder. Lærer kan bes om å lage en runde med spørsmål fra elevenes pensum (som de har vært gjennom). Elever og foreldre deles inn i lag og konkurrerer mot hverandre. Deretter deles det inn i nye lag der elever og foreldre blandes. Spørsmålene i denne runden bør være hentet fra alle typer kategorier slik at det er en fordel å være både voksne og unge, kvinner og menn på samme lag: Sport, musikk, TV-program, film, politikk, historie, geografi, kongestoff eller sladrestoff, mat, sykdom/helse/kropp, jakt/fiske, nyhetsstoff lokalt, nasjonalt, internasjonalt osv. Felles måltid avslutter kvelden.



Andre gode forslag til aktiviteter kan gjerne formidles til FAU leder ved skolen, som via KFU (det kommunale foreldreutvalget) sørger for at det kommer med i permen når den skal revideres.

Lykke til med mange trivelige kvelder på ungdomsskolen!